

# Biuletyn Informacyjny

Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 4 w Krakowie-Nowej Hucie

wrzesień-grudzień 2012

## **Szanowni Czytelnicy!**

*Witam serdecznie w Nowym Roku Szkolnym 2012/13. Od tego roku obejmuję funkcję dyrektora Poradni – Poradni z tradycjami działającej w środowisku Nowej Huty od 54 lat.*

*Od ponad pół wieku udzielamy pomocy psychologiczno- pedagogicznej kolejnym pokoleniom dzieci i młodzieży, ich rodzicom i nauczycielom. Troska o dobro dziecka o jego rozwój w sprzyjającym temu środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym przyświeca naszej codziennej pracy. Idee te w Roku Korczakowskim – roku Patrona naszej Poradni chcemy podkreślać szczególnie - choć czasy kryzysowe i niezbyt sprzyjające.*

*Przekazujemy Państwu plan zajęć grupowych prowadzonych w Poradni dla dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli.*

*Współpraca z placówkami i stałe dyżury psychologów w szkołach i przedszkolach prowadzone były w naszej Poradni od zawsze. Obecnie je tylko nieco modyfikujemy, zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa Nr 990/2012 z dnia 2012-04-13 zobowiązującym nas do zintensyfikowania pracy w placówkach oświatowych.*

*Z okazji nadchodzącego naszego Święta – Dnia Komisji Edukacji Narodowej wszystkim Nauczycielom i Wychowawcom życzę zdrowia, siły i cierpliwości w pokonywaniu wszelkich przeszkód w niełatwej Pracy oraz satysfakcji, życzliwości przełożonych, zasłużonej wdzięczności uczniów i wychowanków.*



*Ewa Bochenek*

*z Zespołem Poradni*

Elżbieta Piwowska

# Janusz Korczak zawsze aktualny

**Uchwałą Sejmu** Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 września 2011 roku - **rok 2012 ustanowiony został Rokiem Janusza Korczaka.**

W roku 2012 upływa 70 lat od tragicznej śmierci Janusza Korczaka w nazistowskim obozie zagłady w Treblince. 6 sierpnia 1942 r. wyruszył wraz ze swoimi 192 wychowankami w ostatnią drogę...

Jego życie i dzieło nie zostało zapomniane – jego nowatorskie idee i rozwiązania wychowawcze oraz wizjonerska koncepcja praw dziecka są ciągle aktualne u nas i w świecie.

„Stary Doktor” walczył o uznanie godności dziecka, o jego prawa, uczył jak z nim rozmawiać, jak je szanować, rozumieć i poznać.

Stanął po stronie dziecka – można więc uznać, iż był pierwszym rzecznikiem Praw Dziecka w Polsce – to dzięki niemu Polska uważana jest w świecie za ojczyznę praw dziecka.

Korczakowska idea praw dziecka stała się ważnym wkładem w zgłoszonej przez Polskę a przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (20.XI.1989 r.) **Konwencji o Prawach Dziecka.**

I jak podkreśla wielki orędownik Korczaka Thomas Hammarberg – obecny Komisarz Praw Człowieka Rady Europy - „**prawa dziecka są zadaniem edukacyjnym**” dla dorosłych, dla instytucji edukacyjnych, dla mediów, polityków i wszystkich, którym leży na sercu dobro dziecka i przyszłość świata.

Korczak nawoływał, iż dzieciom trzeba zrobić miejsce, budować warunki do jego rozwoju w rodzinie, w szkole, w społeczeństwie.

Wiele szkół i placówek nosi imię Janusza Korczaka. **Poradnia w N. Hucie już od 1967 r. nosi Jego Imię** dzięki staraniom pierwszego Dyrektora Poradni **Pani Danieli Krupskiej.** Była ona jednocześnie **jednym z pierwszych Kawalerów Orderu**

**Uśmiechu** – przyznano Jej Order z numerem 4.

Myślę, iż nosić imię „Starego Doktora” to **duży zaszczyt i jednocześnie odpowiedzialność** – by wdrażać w życie Jego ideały – prawo dziecka do wychowania w rodzinie, do ochrony przed przemocą, do wyrażania własnych poglądów, do prywatności i najważniejsze z nich – **prawo dziecka do szacunku.**

Nasze działania jako Poradni zawsze uwzględniały idee Korczkowskie – chcemy, by głos dziecka był słuchany, rozumiany i szanowany w rodzinie, w szkole, w sądzie...

Jednakże widzimy, jak często rodzice nie mają czasu i chęci, aby słuchać i szanować głos dziecka w rodzinie - a często nawet jeśli słuchają, nie potrafią go zrozumieć...

Zajęci pracą, kłótniami małżeńskimi, uzależnieni od alkoholu, narkotyków spychają dzieci do roli przedmiotów, zakładników, ofiar. Ubóstwo wielu rodzin, samotnych matek

ogranicza prawa dziecka, spycha je na margines, w błędne koło dziedziczenia biedy...

A czy nauczyciel ma dziś czas, aby słuchać i szanować głos dziecka? - Czy musi mu tego czasu odmówić i przeznaczyć go na tworzenie Karty Indywidualnych Potrzeb, Planu Działań Wspierających, IPET-ów, ankiet ewaluacyjnych i wielu innych sprawozdawczych dokumentów. Czy zmęczony pisaniną zdobędzie się na szacunek wobec dziecka, będzie się starał go wysłuchać, zrozumieć – gdy sam nie czuje się szanowany?

Jakże często dorosły nie słucha i nie szanuje głosu dziecka, ucznia – a stąd już prosta droga do tego by uczeń też go nie słuchał i nie szanował...

Myślę, iż Korczak patrząc, w jaki sposób zaspakajane są prawa dziecka i jego podstawowe potrzeby przez współczesnych rodziców, nauczycieli i innych dorosłych, pokiwałby głową ze zdumieniem i zapytał jak kiedyś w podobnej sytuacji : „**I uważa pan, że to jest potrzebne?**”.

Już dawno temu twierdził : „**my dziecka nie znamy, gorzej – znamy je tylko z przesądów**”.

Korczak głosił i stosował w praktyce zasadę, by dziecko traktować **nie jako zadatek na człowieka, ale jako podmiot**, który jest zdolny kreować swój świat, ponosić odpowiedzialność za swoje czyny i wybory. Pisał, przyjmując argumentację dziecka „Gdyby się dorośli nas zapytali, my byśmy niejedno dobrze doradzili. Przecież my lepiej wiemy, co nam dolega, przecież my lepiej się znamy, więcej razem jesteśmy. My jesteśmy rzeczoznawcy naszego życia i naszych spraw” („Kiedy znów będę mały”)

Tylko z osobami dorosłymi, którym dzieci mogą zaufać, mogą również szczerze rozmawiać i dyskutować.

Takie szczerze rozmowy i dyskusje mogą odkryć mechanizmy rodzenia się zła, ułatwić działania prewencyjne, uchronić dzieci przed krzywdzącymi je sytuacjami.

Potrzebne są **systemowe działania na rzecz dzieci** wspierane przez wiele instytucji współdziałających ze sobą dla ich dobra. Wiemy przecież, jak istotną rolę w kształtowaniu

postaw społecznych wobec dzieci spełniają media.

Newsy pokazujące zło, przemoc i okrucieństwo nie sprzyjają tworzeniu kultury pedagogicznej. Filmy czy gry komputerowe przesiąknięte agresją nie respektują praw dziecka do rozwoju. Oszczędzanie na szkolnictwie często w niewłaściwym kierunku to również brak poszanowania praw dziecka ....

Bo gdyby te pieniądze utopione w papierach, masowych szkoleniach itp. działaniach przeznaczyć na zwiększenie liczby specjalistów w szkołach, stworzenie gabinetów logopedycznych w przedszkolach, wyposażenie pracowni... **Może nie dochodziłoby w szkołach do takich absurdów, że uczeń stał się najmniej ważny** a „dobro dziecka” stało się dla wielu wygodnym sloganem.

Może idee Korczkowskie byłyby wówczas bardziej prawdziwie realizowane a mądre oczy „Starego Doktora” patrzyłyby z Jego portretu bez zdumienia – a z zadowoleniem...

## Czwartoklasiści

Przełomową - choć mało widoczną w życiu dziecka - chwilą jest promocja do czwartej klasy szkoły podstawowej. Zmienia się program nauczania, pojawia się więcej przedmiotów – automatycznie wzrasta obszar wiedzy koniecznej do opanowania i zwiększają się szkolne wymagania. Problemy dotyczą też sfery emocjonalnej i fizycznej czyli rozwoju psychoruchowego dziecka.

Często słyszę od świeżo upieczonych czwartoklasistów pewne wymowne uwagi: „w zeszłym roku, w III klasie było lepiej, miałam jedną panią, a teraz jest przyroda i nowa pani z polskiego, nauczyciel historii często krzyczy”. Bartek stwierdza: „nie mogę zapamiętać dat na historii”. Ola żali się ze łzami w oczach: „pani z polskiego tyle zadaje, co tydzień musimy pisać opowiadanie na ocenę i ciągle są jakieś klasówki”. Zdarza się, że kiedy nie mają odrobionej pracy domowej na zajęcia terapii pedagogicznej – nagminne są usprawiedliwienia: „Michał nie ma czasu, znowu ma zapowiedzianą klasówkę, no i jeszcze praca na plastykę i dyktando z polskiego.”

Słyszając podobne wypowiedzi dzieci i rodziców z wielu szkół – zastanawiam się, co jest tego przyczyną. Pamiętając rumiane, wesołe maluchy, wpadające w zachwyt – zupełnie prawdziwy - nad każdą pochwałą w zeszycie i w nieskrywane uwielbienie dla pani wychowawczynie w szkole, z niepokojem obserwuję zapadnięte, ziemiste, niewyspane twarze. Widzę narastającą niechęć do szkoły i wielkie rozczarowanie atmosferą starszych klas. Dzieci te są przeciążone materiałem (programem) koniecznym do opanowania z kilku nowych i całkowicie różnych przedmiotów w kl. IV.

Dla wielu uczniów przejście do czwartej klasy przypomina wręcz, wypędzenie z rajy na ziemię. Należy pamiętać, że dzieci mają jeszcze idealistyczne podejście do nauczycieli. Ważna jest dla nich każda pozytywna opinia, pochwała, akceptacja. A tymczasem wszystko wokół się zmienia. Dłużej siedzą w szkole, do każdego przedmiotu jest inny nauczyciel, muszą więc poznać zwyczaje, sposób egzekwowania wiedzy kilku osób, muszą odrobić zadanie ponieważ każdy przedmiot jest najważniejszy, a jedynka to dodatkowy stres i nerwy w domu. Uczą się więc do późna, kilka godzin dziennie krzywiąc kręgosłupy i zapominając, jak wygląda świat. Wielu zbuntowanych czyni odwrotnie, cały wolny czas spędza na podwórku, nie ucząc się wcale.

W początkowych miesiącach nauki dużo zależy od postawy wobec klasy nowych nauczycieli oraz ich umiejętności zainteresowania przedmiotem. Uczniów najbardziej boli stosunek do nich nowych nauczycieli, duże wymagania, mało zrozumiałe tłumaczenie lekcji. Pierwszy raz stykają się z nowymi nazwami, pojęciami których zapamiętanie sprawia im dużą trudność.

Dzieci te są dopiero na początku zdobywania umiejętności myślenia abstrakcyjnego, symbolicznego. Rozumieją nadal najlepiej to, co można wytłumaczyć na przykładzie, co można zobaczyć i czego dotknąć. Nie zachęci ich do nauki przymus, groźba złej oceny czy poniżenie. Dzieci negatywnie nastawiają się do nauczycieli traktujących je bezosobowo. Kto z dorosłych nie pamięta tego, jak czuł się, gdy wykładowca krążąc palcem po dzienniku, wołał „numer 23 do tablicy” – lub „Kowalska do odpowiedzi”, „Nowak, zamknij okno”. Wystarczy trochę wyobraźni, wrażliwości i dobrej woli, żeby zrozumieć, czego pragną i oczekują 10, 11-latków, których życie tak bardzo się zmienia. Te dzieci nadal mają swoje imiona: Ania, Basia, Kuba, Marek...

Wiek 11 lat to początek – zwłaszcza u dziewczynek – rozwoju biologicznego. Następuje faza szybkiego wzrostu kończyn – powodującego bóle, pojawiają się zawroty głowy, omdlenia, a także zmiany hormonalne. Nie pozostaje to bez wpływu na wyniki w nauce. Dzieci są rzeczywiście osłabione, długie siedzenie przy biurku, w przygarbionej pozycji wzmacnia wady postawy trudne do wyleczenia.

Dodatkowa trudność to dysleksja – trudności w czytaniu, dysgrafia – objawiająca się niekształtnym, często nieczytelnym pismem oraz dysortografia, czyli problemy w zastosowaniu zasad pisowni. Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu wpływają znacznie na uczenie się i rozumienie nowych pojęć z historii, przyrody czy języków obcych. Jest to jednak zależne od specyfiki zaburzeń. Ważne jest wtedy systematyczne kontynuowanie ćwiczeń czytania i pisowni, udział w terapii pedagogicznej w szkole lub w poradni psychologiczno – pedagogicznej oraz diagnoza psychologiczna rozwoju dziecka.

Aby pomóc naszym czwartoklasistom w wejściu w nowy etap życia – dojrzewanie - dajmy im na początek nasze wsparcie, zainteresowanie. Ustalmy ramy czasu poświęconego na naukę, odpoczynek, aktywność fizyczną, wysłuchajmy, co mają do powiedzenia o szkole i rówieśnikach. Wytłumaczymy trudne pojęcia, których nie znają, zadbajmy o właściwą opiekę lekarską – nie czekajmy, aż „samo przejdzie”. Doceniajmy pracę i twórczość naszego dziecka lub ucznia, dajmy mu poczucie bezpieczeństwa. Wtedy łatwiej znieśie twardą szkołę życia zaczynającą się w IV klasie.

Beata Wojtas

---

## INFORMACJE PORADNI

**1. Zespoły Orzekające** odbywać się będą w środy

Od godz. 10.00 i będą to: 24.X; 07, 21.XI; 05, 19.XII 2012 r.

**2. Punkt Konsultacji Logopedycznej** – w każdą środę w godz. 13.00 – 18.00

Rejestracja w środy od godz. 8.00

**3. Punkt Orientacji Zawodowej** – piątki w godz. 15.00 – 18.00

Filia – poniedziałek w godz. 13.00 – 18.00

**4. Prosimy o informowanie rodziców iż przy rejestracji w Poradni konieczny jest jego PESEL**

**5. Przyjmowanie stron:**

Dyrektor Poradni – Ewa Bochenek

środa – godz. 13.00 – 16.00

piątek – godz. 10.00 – 13.00

z/ca dyr. – Wiesława Kaszowicz

Kierownik Filii – Anna Osys-Fabjaniak

# Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 4 im. Janusza Korczaka

31-977 Kraków, os. Szkolne 27, tel. 12 644-18-85, fax: 12 644-04-74

Filia w Mistrzejowicach, 31-610 Kraków, os. Tysiąclecia 14, tel. 12 647-11-78

[www.poradnia4.krakow.pl](http://www.poradnia4.krakow.pl)

email: [ppp-4@wp.pl](mailto:ppp-4@wp.pl)

## Platforma Badań Zmysłów 2009

### Przesiewowe badania słuchu, wzroku i mowy w naszej Poradni

Zaburzenia słuchu, wzroku i mowy to częste przyczyny opóźnień w nauce, trudności w nabywaniu umiejętności językowych, rozwoju inteligencji i w efektywnym komunikowaniu się z otoczeniem. Według badań Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu współpracującego z jednostkami z Polski i innych krajów, **co piąte dziecko ma różnorodne problemy z słuchem, co trzecie ze wzrokiem a co czwarte z mową**. Na dodatek **60% rodziców** dzieci z stwierdzonym niedosłuchem **nie było świadomych istnienia problemu**.

Jedną z najskuteczniejszych metod umożliwiających wczesne rozpoznawanie, które dzieci są zagrożone trudnościami w uczeniu się z powodu zaburzeń słuchu, wzroku i mowy są **badania przesiewowe**. Pozwalają one podjąć właściwą terapię – najpóźniej w chwili rozpoczęcia nauki w szkole.

Badania przesiewowe można wykonać z użyciem Platformy Badań Zmysłów 2009. Celem tych badań jest wyrównanie szans rozwojowych dzieci w wieku szkolnym poprzez zmniejszanie niekorzystnych konsekwencji występowania zaburzeń słuchu, wzroku i mowy. Badaniami można objąć dzieci młodsze i ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi oraz dzieci starsze. Aparat ma wiele funkcji, z których można skorzystać zarówno w Poradni jak i w przedszkolu, czy szkole (aparat jest przenośny). Poniżej krótki opis najważniejszych funkcji aparatu. Są nimi:

#### 1. Badanie audiometryczne - "Audiogram 2009"

Oznaczanie progu słyszenia za pomocą audiometrii tonalnej. Badanie progowe przeprowadza się za pomocą tonów w zakresie częstotliwości od 250 Hz do 8000 Hz.

#### 2. Test centralny DDT (dwudzielny test cyfrowy)

Słuchowe testy rozdzielnouszne są najbardziej wartościowymi testami psychoakustycznymi pozwalającymi na ocenę lokalizacji ośrodków mowy w półkulach mózgowych, ocenę transferu informacji pomiędzy półkulami mózgu, ocenę rozwoju i dojrzewania ośrodkowej części układu słuchowego oraz wykrycie organicznych uszkodzeń w obrębie ośrodkowego układu nerwowego.

W diagnostyce dzieci i dorosłych z zaburzeniami wyższych funkcji słuchowych oprócz oceny dojrzałości układu słuchowego szczególnie przydatna jest możliwość oceny za pomocą tych testów krótkotrwałej pamięci słuchowej oraz różnych aspektów uwagi słuchowej.

#### 3. Badanie przesiewowe wzroku - "System Widzę 2009"

1. Badanie różnicowania kontrastu. Pozwala wykryć wady związane z nieprawidłowym odbieraniem ostrości i kontrastowości obrazów.

2. Badanie widzenia barwnego. Pozwala wykryć zaburzenia rozpoznawania kolorów.

#### 4. Badanie przesiewowe mowy - "System Mówię 2009"

- . Ocena słuchu fonemowego,
- . Ocena motoryki narządów mowy,
- . Ocena artykulacji,
- . Ocena słownictwa i gramatyki cz. I,
- . Ocena słownictwa i gramatyki cz. II,
- . Ocena słownictwa i gramatyki cz. III,
- . Ocena pamięci słuchowej.

## 5. Badanie przesiewowe słuchu - "System Słyszę 2009"

### 1. Test tonalny

Test przesiewowy przeznaczony jest dla osób w różnym wieku. W teście wykorzystywane są tony o częstotliwościach 1000, 2000 i 4000 Hz i natężeniu 20 dB HL. Badanie polega na wskazaniu za każdym razem, gdy prezentowany jest dźwięk.

### 2. Test obrazkowy

Test przeznaczony dla dzieci młodszych, podczas którego w szumie prezentowanych jest 16 słów. Jednocześnie na ekranie prezentowane są obrazki ilustrujące słowa. Zadaniem dziecka jest wskazanie obrazka ilustrującego usłyszone słowo.

### 3. Test słowny

Test przeznaczony dla dzieci starszych polega na wskazaniu z prezentowanej listy słowa, które usłyszał w obecności maskującego je szumu. W naszej Poradni badania z użyciem platformy przeprowadzane są przez przeszkoloną w Instytucie Fizjologii Słuchu i Mowy w Warszawie osobę. Realizacja badań odbywa się **w każdy poniedziałek w godz. 9.00 -12.00** w gabinecie nr 4. Rodzic zgłaszający się z dzieckiem powinien donieść pesel dziecka, do wglądu **dokumentację dziecka z badań** laryngologicznych, audiologicznych, okulistycznych, jeśli taką posiada. **Nie jest potrzebne skierowanie** od lekarza. Badania są **bezpłatne**. Na badania słuchu **dzieci przychodzą zdrowe** (lekki katar może być przeszkodą w uzyskaniu właściwych wyników).

Rejestracja pod numerem telefonu: 012 6441885, prosić o kontakt z logopedą Marią Foryś.

Maria Foryś – logopeda

---

## Zajęcia grupowe dla dzieci i młodzieży prowadzone w Poradni

### Dział przedszkolny

- **Zajęcia terapeutyczno-rozwojowe- metodą W. Sherborne dla dzieci i rodziców**  
I semestr – B. Prajsner, A. Froń – **środa 16.00-18.00**
- **Zajęcia terapeutyczno-rozwojowe – metoda W. Sherborne dla dzieci i rodziców**  
II semestr – K. Berdys, E. Marzec – **styczeń/luty**

### Dział szkolny

- **Grupa dla dzieci z problemami adaptacyjnymi- kl. I- III SP**  
**styczeń- maj**  
Z. Wcisło, H. Seweryn
- **Grupa dla dzieci z problemami emocjonalnymi- kl. IV SP**  
**styczeń-czerwiec**  
W. Kaszowicz, K. Swół



- **Grupa socjoterapeutyczna dla dzieci z klas V-VI, od października do czerwca, wtorek godz. 16.00**  
E. Korczyńska, K. Krzyształowicz-Stachyra
- **Grupa dla gimnazjalistów- terapeutyczno- rozwojowa, październik- maj**  
P. Gramont, K. Tomaszek- Ścisłowska
- **Trening Myślenia Twórczego klasy II- III - od października – poniedziałek 16.30**  
Julia Kozakiewicz, Małgorzata Kurzawińska
- **Trening twórczego myślenia z terapią pedagogiczną dla uczniów z klas IV -VI (uczeń zdolny i dyslektyczny) - program autorski (II półrocze) czwartek 15.30-17.30**  
M. Foryś
- **Terapia pedagogiczna dla uczniów z klas IV - VI z trudnościami w pisaniu i czytaniu w oparciu o program edukacyjno - terapeutyczny "Ortografitti" (I półrocze) czwartek 15-30-15.30**  
M. Foryś
- **Terapia pedagogiczno - logopedyczna dla uczniów z klas IV-VI z trudnościami w czytaniu i mówieniu - metoda XVIII struktur wyrazowych E.Kujawy i E.Kurzyny (I półrocze) czwartek 14.30-15.30**  
M. Foryś, E.Siwiek
- **Grupowa terapia pedagogiczna -klasy IV- VI, dzieci zdolne dyslektyczne, od października**  
E. Siwek ( filia)

#### Warsztaty dla nauczycieli

- **„Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”- warsztaty dla nauczycieli w zakresie poszerzania umiejętności wychowawczych**  
Z. Wcisło, R. Fyda-Nowak

#### Warsztaty dla rodziców

- **Szkoła dla rodziców dzieci nadpobudliwych I semestr piątek 17.00-20.00 (filia)**  
Anna Osys -Fabjaniak, W. Kaszowicz
- **Grupa wsparcia dla rodziców dzieci nadpobudliwych, którzy uczestniczyli w szkole/warsztatach- I spotkanie 14.11 godz. 18.00**  
R. Fyda -Nowak, M. Korycińska
- **Szkoła dla rodziców – piątek 17.00-20.00**  
B. Żurawel, K. Krzyształowicz-Stachyra
- **Sobotnie warsztaty dla rodziców dzieci nadpobudliwych II semestr**  
R. Fyda-Nowak, M. Korycińska
- **Grupa wsparcia dla rodziców, którzy uczestniczyli w warsztatach „Szkoła dla rodziców”**  
H. Krzyształowicz-Stachyra

**Zespół redakcyjny: Elżbieta Piwowarska, Ewa Bochenek, Renata Rosa-Chłobowska**

Biuletyn przekazywany bezpłatnie do wszystkich placówek oświatowych Nowej Huty oraz do instytucji współpracujących. Znajduje się także na stronie internetowej Poradni.